

den Omstændighed, at en Mand har viist sig som den betydeligste i sin Videnskab eller viist sig som en dygtig Foredrager, ikke afgiver noget Bevis for, at han vil være den dygtigste Examinator. Men endnu mindre kan der ad anden Vej ubledes noget Bevis derfor. Naar man spørger sig selv, hvorfra skulde da Examinatorerne snarere tages, saa tror jeg, at man i Virkeligheden vilde være omtrent ude paa det vilde Hav, naar det gjælder om at finde gode Examinatorer. Ofte vil Forholdet stille sig saaledes, at da Professoraterne hyppig besættes efter Konkurrence, vil Resultatet blive det, at da den Seirende, den, der har viist sig som den Dygtigste, ikke maatte bruges til Examinator, tager man den Besejrede, den Næstdygtigste til Examinator. Om det egentlig vilde være et Fremskridt, anser jeg for meget tvivlsomt. At de nuværende Censurer ikke ville paatage sig det Hverv at være Examinatorer, anser jeg som omtrent givet. Jeg vil yderligere sig, at naar jeg tror, at det ikke vilde være nogen Vettelse for Studenterne, saa er det, fordi det er min Overbevisning, at den Examinator er den bedste og støtter Studenterne mest, som er mest Herre over sit Stoff. Men det kan man ikke vente, at Examenskommissærer skulde være, der ved Siden deraf i Almindelighed have andre mere praktiske Opgaver, og som ikke i den Grad kunne være fortrolige med hele Stoffet og heller ikke kunne være fortrolige med den videnskabelige Bearbejdelse deraf, som stadig maa optages paany, det vil sige Examenskommissærer skulde egentlig for at kunne blive gode Examinatorer selv stadig følge med Alt, hvad der kommer frem ved Universitetet. Fra Professorernes Standpunkt tror jeg, som sagt, ikke, der kunde være Noget at indvende mod den Foranstaltning. Naar vi stadig have taget Ordet derimod, er det ifølge de Betragtninger, jeg her har fremført, om vi end naturligvis se det paa noget forskjellig Maade. Men det er visseelig ikke for Professorernes Skyld, vi holde paa Examinerne, men væsentlig netop af Hensyn til de Studerende.

Vender jeg mig nu efter disse mere almindelige Bemærkninger, fremfaldte ved Ytringer af ærede foregaaende Talere, til at tale om selve det foreliggende Lovforslag, skal jeg først bemærke, hvad der jo fremgaar klart nok af selve Lovforslaget, at det jo deler sig i to Hovedbestemmelser, dels Normeringen af Professorater og Lærerpladser ved Universitetet, dels Bestemmelserne om deres Lønning. I første Henseende er der af de foregaaende ærede Talere fremfat for-

skjellige Indvendinger og forskjellige Anker. Naar det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Pöngel), blandt Andet blev gjort gjældende, at der var forskjellige Professorater, som han saabede, og at han tillige kunde ønske en noget anden Fordeling af de Professorater, der vare foreslaaede, kunde ønske enkelte noget mere forstærkede og mente, at andre traadte for meget frem, saa skal jeg bemærke, at Universitetet har ment at maatte begrænse sig til, hvad det ansaa for det Nødvendigte. Skulde man mene, at der er andre Professorater end dem, der her er peget paa, som man kunde ønske at faae besatte ved Universitetet, saa er der den Vej at gaa, som man hidtil har fulgt, at normere saadanne ved Bevilling paa Finantsloven under særligt Hensyn til, om man i Diebliffet har virkelige Kræfter til de paagjældende Pladser. Men hvad enten man følger denne Vej, eller man i selve Loven vil normere et større Antal Pladser, er det en Selvfølge, at en lig Liberalitet fra Rigsdagens Side kun vil møde Paastømmelse fra Universitetet. Vi have begrændset os til det, vi ansaa for mest nødvendigt, og i saa Henseende er det nødvendigt at tage væsentlig Hensyn til de Embedsexaminer, som nu ere knyttede til Universitetet, og den Forberedelse, som kræves dertil. Det er dette, der blandt Andet bevirker, at f. Ex. i det filosofiske Fakultet Sprogvidensfaberne fremtræde med tilshyneladende saa stor Overvægt, medens den egentlige Filosofi synes trængt noget tilbage. Det hænger naturlig sammen med Studieplanen og Examensordningen ved Universitetet. Jeg vilde selv anse det for ønskeligt, om man kunde indrømme Filosofien en større Plads ved Universitetet, men jeg mener saa ogsaa, at det ikke blot skulde være i selve Professorernes Antal, men deri, at det filosofiske Studium kom til at spille en noget større Rolle end nu, da det efterhaanden er trængt tilbage til en altsfor beskedne Plads og til at blive af en efter min Mening altsfor ringe Betydning for de Studerende. Men saaledes som Forholdet er nu — og det er jo det, man ved Bearbejdelsen af dette Forslag væsentlig har havt for Die — maa man ganske vist sige, at der kræves ikke mere end to Professorer i Filosofi og ud over, hvad der nødvendig kræves, have vi som sagt ikke turdet gaa ved denne Leilighed. Naar der dernæst antes over, at Sprogene spille saa stor en Rolle, maa det erindres, at de paagjældende Professorater ere Professorater ikke blot i det paagjældende Sprog, men ogsaa i den paagjældende Literatur, og jeg tror ikke, at man let vil kunne pege paa